

PODOBE ALP - VČERAJ ZA JUTRI **poročilo o razstavi**

Mojca Dolgan - Petrič*

V okviru 1. Melikovih dni je bila v hotelu Kompas v Kranjski Gori postavljena tudi strokovna in fotografska razstava, ki sta jo pripravili kustosinja Zemljepisnega muzeja Bibijana Mihevc in bibliotekarka knjižnice Oddelka za geografijo Mojca Dolgan - Petrič. Povabilu k sodelovanju se je s svojimi panoji in posterji odzvalo pet ustanov in en posameznik, ki se ukvarjajo z razvijanjem sonaravne turistične izrabe alpskega prostora. Z umetniškim pridihom je razstavo obogatil alpinist in fotograf Stane Klemenc z nizom pokrajinskih fotografij slovenskega alpskega sveta v različnih letnih časih.

Zasnova osrednjega, strokovnega dela razstave je sledila izhodiščem posveta "Sonaravni razvoj v slovenskih Alpah in sosedstvu". Poudariti smo želeli predvsem dosedanje napore za sonaravno, naravi prijazno gospodarjenje v Alpah kot enem izmed najbolj ranljivih in z vidika neustrezne rabe najbolj obremenjenih pokrajinskih ekosistemov v Evropi.

Posamezni plakati so obsegali naslednje vsebinske sklope:

- slovenske Alpe kot del evropskega alpskega loka s poudarkom na dosedanjem demografskem, prometnem in turističnem razvoju,
- vloga nevladnih ustanov in mednarodnih sporazumov o zagotavljanju sonaravnega razvoja Alp (CIPRA - Mednarodna komisija za zaščito Alp, Alpska konvencija),
- izvajanje protokolov Alpske konvencije s področja turizma, varstva okolja, kmetijstva in vodnega gospodarstva,
- projekti čezmejnega povezovanja slovenskih Alp in sosedstva (Omrežje občin - povezanost v Alpah, Tromeja - Dreilaendereck - I Tre Confini, Zimske olimpijske igre treh dežel 2006, Karavanke - Karawanken)
- krepitev zavesti o sonaravnem razvoju in lastni identiteti Alp v okviru različnih izobraževalnih programov (Alpe pri pouku geografije in pri okoljski vzgoji, Alpski mladinski raziskovalni tabori, Poletna univerza Bovec kot rezultat sodelovanja Univerz v Celovcu, Ljubljani, Mariboru, Trstu in Vidmu),
- pregled slovenskih geografskih raziskav o Alpah.

* Viš. bibl., prof. geogr. Filozofska fakulteta, Osrednja humanistična knjižnica, Oddelek za geografijo, Ljubljana

V drugem delu razstave so se predstavile povabljenе ustanove. Najobsežnejši je bil prispevek Triglavskega narodnega parka, ki ga je pripravil Jože Mihelič. Šest panojev je v sliki in besedi predstavilo naravnogeografske značilnosti, zgodovino nastanka in razvojne probleme našega največjega narodnega parka. Sonaravno usmerjanje turističnega razvoja v krajinskem parku Logarska dolina je predstavil Vojko Strahovnik iz podjetja EPSI Nazarje. Občina Tržič je prispevala poster o projektu Karavanke = Karawanken, ki temelji na čezmejnem turističnem povezovanju z avstrijskima občinama Borovlje in Sele. Primož Vodovnik iz podjetja A.L.P. Peca iz Črne na Koroškem pa je predstavil zamisel o parku kralja Matjaža pod Peco. Za učitelje, ki pripravljajo ekskurzije v slovenske Alpe je bil zanimiv tudi prikaz zbirk gorenjskih muzejev, ki ga je za Skupnost gorenjskih muzejev pripravila Saša Florjančič iz Kovaškega muzeja v Kropi. Geolog Tomaž Majcen je s posterjem Varovanje geotopov opozoril na pravilno varovanje geološke naravne dediščine na prostem.

Po koncu posveta je razstava gostovala še v stavbi občine Kranjska Gora, kasneje pa v avli Filozofske fakultete ter v Zemljepisnem muzeju. V prihodnje bi jo želeli ponuditi na ogled tudi šolam na Gorenjskem in v sosednjih regijah.

Poročilo o razstavi končujem z mislijo, da je razstavna dejavnost ena od belih lis v slovenski geografiji, kljub obilici gradiva, ki ga bolj ali manj urejenega hranijo različne ustanove ali posamezniki. Škoda je, da geografi ne znamo bolj pogosto izkoristiti promocijske vrednosti razstav, ki obiskovalce (tudi negeografe) nagovarjajo z drugačno podobo in z rahločutnejšim jezikom, kot smo ga navajeni v strokovni literaturi. Nezanimanje je po svoje razumljivo, saj gre ponavadi za vsebinsko, tehnično in cenovno zahtevne projekte, ki so razstavljeni le krajši čas, nato pa izginejo v predale (in ob prvi čistilni akciji v "odpis").

Z razstavami se redno in z izjemnim trudom ukvarja le ena (!) slovenska geografka, kustosinja Zemljepisnega muzeja Bibijana Mihevc. V spominu nam je med drugim ostala njena vzorna predstavitev 75-letnega delovanja Zveze geografskih društev Slovenije ter razstava o nacionalnem atlasu Slovenije. Žal kustosinja kljub naporom ne more urediti stalne muzejske zbirke, saj so še vedno nerešeni status in prostori Zemljepisnega muzeja. Potreba po sistematični ureditvi vseh vrst arhivov, starejšega knjižnega gradiva in fototeke v knjižnici Oddelka za geografijo na Filozofski fakulteti, predvsem pa prostorov Zemljepisnega muzeja postaja iz leta v leto nujnejša. Poleg strokovnega ne gre pozabiti tudi na nacionalni pomen omenjenih zbirk. Letos praznuje slovenska geografija 80. obletnico poučevanja na Univerzi v Ljubljani in se tako uvršča med najstarejše slovenske "nacionalne" vede. Hkrati tudi narašča zanimanje za študij v Sloveniji manj uveljavljene historične geografije ter zgodovine slovenske geografije. Za obe disciplini je arhivsko gradivo temeljnega pomena. Slovenska geografska stroka bi morala pokazati več posluha in temu gradivu s skupnimi močmi poiskati varen dom ter dobrega, z znanji arhivistike in dokumentalistike usposobljenega gospodarja.

Kranjska gora – globalizacija

Kranjska gora - globalizacija